EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 26.4.2023.
COM(2023) 240 final

2023/0138 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Ovaj Prijedlog je dio paketa i cilj mu je zamijeniti Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika[1] (preventivni dio Pakta o stabilnosti i rastu). Dio istog paketa je i prijedlog o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita[2] (korektivni dio Pakta o stabilnosti i rastu), kao i prijedlog o izmjeni Direktive Vijeća 2011/85/EU od 8. studenoga 2011. o zahtjevima za proračunske okvire država članica[3]. Stoga je cilj tog paketa reforma EU-ova fiskalnog okvira.

Kako bi se u uzele u obzir pouke iz globalne financijske krize i krize državnog duga u europodručju, u okviru paketa pod nazivom „paket od šest mjera" Uredba (EZ) br. 1466/97 izmijenjena je 2011. Uredbom (EU) br. 1175/2011[4], Uredba (EZ) br. 1467/97 izmijenjena je Uredbom (EU) br. 1177/2011[5] te je donesena Direktiva 2011/85/EU.

Članak 12.a Uredbe br. 1466/97 sadržava odredbu o preispitivanju prema kojoj Komisija svakih pet godina treba objaviti izvješće o primjeni te uredbe kako bi se ocijenilo sljedeće: i. djelotvornost te uredbe; ii. napredak u osiguravanju tješnje koordinacije ekonomskih politika i održive konvergencije gospodarskih rezultata država članica u skladu s UFEU-om, te prema potrebi priložiti prijedlog o izmjeni te uredbe. Komisija je provela preispitivanje te uredbe u okviru revizije EU-ova okvira gospodarskog upravljanja koja je započeta u veljači 2020.[6].

Revizija EU-ova okvira gospodarskog upravljanja temeljila se na opsežnim savjetovanjima s brojnim dionicima (uključujući institucije EU-a, građane, nacionalne vlade i parlamente, socijalne partnere, nevladine institucije i akademsku zajednicu). Otkrila je brojne prednosti, ali i niz nedostataka okvira, osobito povećanu složenost, potrebu za djelotvornijim smanjenjem duga kada je visok i stvaranjem rezervi za buduće šokove, te potrebu za ažuriranjem brojnih instrumenata i procedura kako bi se uzele u obzir pouke stečene pri odgovoru politika na nedavne gospodarske šokove, među ostalim interakciju reformi i ulaganja u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost. Cilj je predloženog paketa i ovog Prijedloga otkloniti te nedostatke i uključiti te pouke.

---

1 SL L 209, 2.8.1997., str. 1.
2 SL L 209, 2.8.1997., str. 6.
3 SL L 306, 23.11.2011., str. 41.
4 Uredba (EU) br. 1175/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1466/97 o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (SL L 306, 23.11.2011., str. 12.).
5 Uredba Vijeća (EU) br. 1177/2011 od 8. studenoga 2011. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 306, 23.11.2011., str. 33.).
6 Komunikacija Komisije COM(2020) 55 final od 5. veljače 2020. „Revizija gospodarskog upravljanja, Izvješće o primjeni uredaba (EU) br. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 i 473/2013 i o prikladnosti Direktive Vijeća 2011/85/EU".

U Komunikaciji od 9. studenoga 2022. Komisija je iznijela svoje smjernice za reformu EU-ova okvira gospodarskog upravljanja[7] namijenjene osiguranju održivosti duga i promicanju održivog i uključivog rasta u svim državama članicama. U smjernicama je predviđena veća nacionalna odgovornost, pojednostavnjeni okvir i veća usmjerenost na srednjoročno razdoblje, u kombinaciji s odlučnijom i dosljednijom provedbom. U tim su smjernicama uzeta u obzir i opažanja iz javnog savjetovanja koje je započeto u listopadu 2021. i u okviru kojeg su druge institucije EU-a i svi ključni dionici pozvani da izraze svoje mišljenje o toj temi[8].

Na temelju zaključaka revizije gospodarskog upravljanja i javnog savjetovanja pokrenutog u listopadu 2021. te na temelju smjernica iznesenih u Komunikaciji od 9. studenoga 2022., zakonodavnim paketom nastoji se pojednostavniti EU-ov okvir gospodarskog upravljanja (upotrebom jedinstvenog operativnog pokazatelja u obliku kretanja neto rashoda i pojednostavnjenjem zahtjeva za izvješćivanje, posebno uvođenjem cjelovitog, jedinstvenog, integriranog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana), povećati njegovu transparentnost i djelotvornost, povećati nacionalnu odgovornost i poboljšati provedbu, čime će se omogućiti reforme i ulaganja uz istodobno smanjenje visokih udjela javnog duga na realističan, postupan i održiv način. Tako bi reformirani okvir u kontekstu ojačanog i djelotvornijeg europskog semestra trebao pridonijeti izgradnji zelenog, digitalnog i otpornog europskoga gospodarstva budućnosti, pritom osiguravajući održivost javnih financija svih država članica. Na oblikovanje prijedloga za reformu stoga su utjecale više i raznolikije razine javnog duga opažene tijekom nekoliko godina i potreba za održavanjem visoke razine ulaganja za zelenu i digitalnu tranziciju, potreba za osiguravanjem energetske sigurnosti, otvorena strateška autonomija, kao i socijalna i gospodarska otpornost te provedba strateškog kompasa za sigurnost i obranu.

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

S obzirom na opseg promjena potrebnih za provedbu Komisijinih smjernica od 9. studenoga 2022. za reformu EU-ova okvira gospodarskog upravljanja, Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru trebao bi zamijeniti Uredbu (EZ) br. 1466/97.

Tim trima zakonodavnim aktima nastoji se uspostaviti reformirani okvir koji se temelji na srednjoročnoj orijentaciji i nacionalnoj odgovornosti u cilju vjerodostojnog i znatnog smanjenja visokih razina duga i promicanja održivog i uključivog rasta. Stoga reformirani okvir gospodarskog upravljanja zadržava glavne ciljeve proračunske discipline i promicanja rasta iz Pakta o stabilnosti i rastu i njegovih temeljnih odredaba u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Istodobno reformirani okvir nastojanjima za zdrave i održive javne financije te poticanjem rasta ispunjava i glavne ciljeve Fiskalnog ugovora iz glave III. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji (Ugovor o stabilnosti, koordinaciji

---

[7] Komunikacija Komisije COM(2022) 583 final od 9. studenoga 2022. o „smjernicama za reformu okvira gospodarskog upravljanja EU-a”.

[8] Radni dokument službi Komisije SWD(2022) 104 final od 28. ožujka 2022. „Javno internetsko savjetovanje o reviziji EU-ova okvira gospodarskog upravljanja – sažetak odgovora – završno izvješće”.

i upravljanju)[9]. Osim toga, sadržaj Fiskalnog ugovora zadržava se u drugim elementima predloženih propisa. Sa srednjoročnom orijentacijom koja se temelji na problemima pojedinih zemalja s dugom, ova Uredba djelomično odražava zahtjev Fiskalnog ugovora o konvergenciji na srednjoročna stanja koji treba predložiti s obzirom na probleme javnog duga specifične za pojedine zemlje (članak 3. stavak 1. točka (b) Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju). Iako se u Fiskalnom ugovoru naglašava strukturni saldo, za ukupnu ocjenu usklađenosti zahtijeva se i analiza rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda (članak 3. stavak 1. točka (b) Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju) i ta je analiza zadržana i u ovoj Uredbi. U Fiskalnom ugovoru dopuštena su privremena odstupanja od srednjoročnog cilja ili plana prilagodbe prema njemu samo u iznimnim okolnostima (članak 3. stavak 1. točka (c) Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju), kako je predviđeno u ovoj Uredbi. Fiskalnim ugovorom propisuje se da u slučaju uočenih znatnih odstupanja od srednjoročnog cilja ili plana prilagodbe za njegovo ostvarenje treba provesti mjere za njihovo otklanjanje tijekom određenog vremenskog razdoblja (članak 3. stavak 1. točka (e) Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju). Isto tako, reformiranim okvirom zahtijeva se otklanjanje odstupanja od kretanja neto rashoda koje je utvrdilo Vijeće. Štoviše, ako odstupanja uzrokuju deficit koji premašuje 3 % BDP-a, za državu članicu može se pokrenuti postupak u slučaju prekomjernog deficita. Za državu članicu s dugom većim od 60 % BDP-a, postupak prekomjernog deficita na temelju duga bi se ojačao: usredotočio bi se na odstupanja od kretanja neto rashoda jer bi se zamijenilo postojeće mjerilo za smanjenje duga (takozvano „pravilo 1/20”) koje je nametalo preveliku fiskalnu prilagodbu. U Fiskalnom ugovoru uloga praćenja usklađenosti s pravilima dodijeljena je nacionalnim neovisnim fiskalnim institucijama, a odredbe o njihovoj ulozi i neovisnosti, koje su trebale biti detaljno navedene u zajedničkim načelima koje je predložila Komisija[10] u skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju, sada su u cijelosti integrirane u prijedlog o izmjeni Direktive 2011/85. Fiskalnim ugovorom predviđa se da Komisija i Vijeće imaju ulogu u postupku provedbe (članak 5. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju), kako je navedeno u Prijedlogu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97.

Zajednički elementi u Fiskalnom ugovoru i reformiranom okviru gospodarskog upravljanja također proizlaze iz provedbe Fiskalnog ugovora u nacionalne pravne poretke. Većina

---

9 U cilju jačanja proračunske discipline tijekom cijelog ekonomskog ciklusa, 25 država članica ratificiralo je 2. ožujka 2012. međudržavni Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju. U prvom podstavku članka 2. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju podsjeća se „da će ga ugovorne strane primjenjivati i tumačiti u skladu s Ugovorima na kojima se temelji EU, posebno člankom 4. stavkom 3. UEU-a i europskim pravom, uključujući postupovno pravo, kada god bude potrebno donošenje sekundarnog zakonodavstva.” U drugom stavku članka 2. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju podsjeća se da se „primjenjuje u mjeri u kojoj je to u skladu s Ugovorima na kojima se temelji EU i u skladu s pravom EU-a.” „Ne zadire u nadležnost Unije da djeluje u području ekonomske unije”. Glava III. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju, „Fiskalni ugovor”, obvezujuća je za države članice čija je valuta euro, a dobrovoljna za ostale države članice (Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju, članak 1. stavak 2. i članak 14. stavak 5.). U članku 16. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju propisuje se da se „u roku od najviše pet godina od datuma stupanja na snagu ovog Ugovora, na temelju procjene iskustva s njegovom provedbom, poduzimaju potrebne mjere u skladu s UEU-om i UFEU-om, kako bi se sadržaj ovog Ugovora uveo u pravni okvir EU-a”.

10 Vidjeti Komunikaciju Komisije COM(2012) 342 final od 20. lipnja 2012. „Zajednička načela o nacionalnim mehanizmima fiskalne korekcije”.

ugovornih stranaka Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju prenijela je odredbe Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u svoje nacionalne propise uvođenjem izravne veze s odgovarajućim propisima EU-a[11]. To se odnosi na srednjoročni cilj i konvergenciju kao i na ocjenu znatnog odstupanja ili odredbe kojima se zahtijeva provedba preporuka koje je donijelo Vijeće (sve iz Uredbe (EZ) br. 1466/97).

S obzirom na te zajedničke elemente, može se smatrati da se predloženim reformiranim okvirom gospodarskog upravljanja sadržaj fiskalnih odredaba Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju uključuje u pravni okvir EU-a, u skladu s člankom 16. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju.

- **Dosljednost u odnosu na druge politike Unije**

Prijedlog je dio paketa čiji je cilj prelazak na nadzorni okvir EU-a koji se temelji na riziku i kojim se vodi računa o razlikama među državama članicama kada je riječ o njihovim problemima javnog duga. Njime se revidira EU-ov fiskalni okvir integriranjem fiskalnih ciljeva i ciljeva reformi i ulaganja u jedinstveni cjeloviti srednjoročni fiskalno-strukturni plan koji će biti temelj novog okvira. Plan će uključiti sve reformske i ulagačke obveze koje su države članice preuzele kao odgovor na probleme utvrđene u kontekstu europskog semestra, uključujući preporuke za pojedine zemlje. Skup tih reformskih i ulagačkih obveza mogao bi omogućiti produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe pod uvjetom da u cjelini ispunjava određene kriterije, kao što su poticanje rasta (primjeri takvih reformi uključuju odgovor na probleme starenja stanovništva, poboljšanje funkcioniranja tržišta rada i povećanje ponude radne snage, poticanje inovacija i jačanje vještina, poboljšanje poslovnog okruženja[12], uklanjanje prepreka jedinstvenom tržištu i rješavanje problema strateških ovisnosti), osiguravanje fiskalne održivosti (primjeri takvih reformi uključuju mirovinske reforme, reforme za poboljšanje troškovne učinkovitosti javnih rashoda i reforme za poboljšanje naplate poreza) i usklađenost sa zajedničkim prioritetima Unije koji su definirani u Prilogu VI. predložene Uredbe.

Predložena Uredba povezana je s Uredbom (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža[13] jer Vijeće može donijeti preporuku kojom se utvrđuje postojanje prekomjerne neravnoteže ako država članica ne provede reformske i ulagačke obveze iz svojeg srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana radi provedbe preporuka za pojedine zemlje koje su relevantne za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža. Nadalje, država članica za koju se pokrene postupak u slučaju prekomjernih neravnoteža dužna je podnijeti revidirani srednjoročni fiskalno-strukturni plan u skladu s predloženom Uredbom koji će služiti kao plan korektivnih mjera u skladu s Uredbom (EU) br. 1176/2011.

---

[11] https://economy-finance.ec.europa.eu/system/files/2017-02/c20171201_en.pdf

[12] Dobro upravljanje i poštovanje vladavine prava, posebno neovisni, kvalitetni i učinkoviti pravosudni sustavi, funkcionalni i djelotvorni porezni sustavi, djelotvoran okvir za nesolventnost i čvrst okvir za borbu protiv korupcije i prijevara ključne su odrednice u ovom kontekstu.

[13] SL L 306, 23.11.2011., str. 25.

Predložena Uredba povezana je i s Uredbom (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost[14]. Države članice europodručja koje podliježu programu makroekonomske prilagodbe u skladu s Uredbom (EU) br. 472/2013 bit će izuzete od obveze podnošenja nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova i godišnjih izvješća o napretku u skladu s predloženom Uredbom za vrijeme trajanja programa. Nadalje, države članice europodručja koje podliježu pojačanom nadzoru na temelju Uredbe (EU) br. 472/2013 morat će uzeti u obzir preporuke koje im Vijeće uputi u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a u slučaju odstupanja od kretanja neto rashoda.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Pravna osnova za ovaj instrument je članak 121. stavak 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

Tom se odredbom Europskom parlamentu i Vijeću omogućuje da uredbama u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom donesu detaljna pravila za multilateralni nadzor država članica, uključujući uspostavu multilateralnog postupka u skladu s kojim se ocjenjuju politike država članica. Glavna je svrha članka 121. UFEU-a koordinacija ekonomskih politika država članica s obzirom na njihove međuovisnosti.

Članak 121. stavak 6. UFEU-a upotrijebljen je kao pravna osnova za Uredbu (EZ) br. 1466/97, koju bi ovaj Prijedlog zamijenio. Cilj ovog Prijedloga sličan je cilju Uredbe (EZ) br. 1466/97, a to je osigurati koordinaciju ekonomskih politika država članica i njihov multilateralni proračunski nadzor radi poštovanja općih načela stabilnih cijena, zdravih javnih financija i monetarnih uvjeta te održive platne bilance.

• Supsidijarnost (za neisključivu nadležnost)

Predlaže se prelazak na nadzorni okvir EU-a koji se temelji na riziku i kojim se vodi računa o razlikama među državama članicama kada je riječ o njihovim problemima javnog duga. Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi temelj su predloženog okvira. Njima bi se fiskalni, reformski i ulagački ciljevi, uključujući ciljeve za uklanjanje makroekonomskih neravnoteža, prema potrebi, i ciljeve za provedbu europskog stupa socijalnih prava, integrirali u jedinstveni cjeloviti srednjoročni plan, čime bi se stvorio dosljedan i pojednostavnjen postupak. Države članice imale bi veći manevarski prostor u određivanju fiskalnog smjera kretanja neto rashoda, čime bi se ojačala nacionalna odgovornost država članica za njihove fiskalne putanje. Istodobno je od presudne važnosti da se ti planovi temelje na zajedničkom okviru Unije u kontekstu europskog semestra kako bi se osigurao multilateralni nadzor država članica s obzirom na moguća prelijevanja među članicama ekonomske i monetarne unije. Time se osigurava i jednako postupanje prema državama članicama i usklađenost sa zajedničkim prioritetima Unije.

---

[14] SL L 140, 27.5.2013., str. 1.

Prijedlog je u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. Cilj prijedloga, tj. koordinacija ekonomskih politika država članica i njihov multilateralni proračunski nadzor kako je propisano UFEU-om, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se on na bolji način može ostvariti na razini Unije.

- **Proporcionalnost**

Prijedlog je u skladu s načelom proporcionalnosti kako je utvrđeno u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji i ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje ciljeva instrumenta.

- **Odabir instrumenta**

Člankom 121. stavkom 6. UFEU-a predviđeno je donošenje uredaba.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Retrospektivne procjene EU-ova okvira gospodarskog upravljanja objavljene su u veljači 2020.[15] i listopadu 2021[16].

- **Savjetovanja s dionicima**

Održana su opsežna savjetovanja s dionicima. Sastojala su se od:

- internetskog savjetovanja kako bi se prikupila stajališta dionika, civilnog društva i građana. Sažeto izvješće s rezultatima tog savjetovanja objavljeno je u ožujku 2022.
- Detaljne tematske rasprave s državama članicama održane su u Vijeću (ECOFIN), Euroskupini, Gospodarskom i financijskom odboru i Odboru za ekonomsku politiku.

Rezultati su uzeti u obzir u Komunikaciji Komisije od 9. studenoga 2022. o smjernicama za reformu okvira gospodarskog upravljanja[17] i u ovom prijedlogu.

Nakon donošenja Komunikacije od 9. studenoga 2022. Komisija je državama članicama dostavila dodatne materijale o učinku predložene reforme te su održane daljnje rasprave s državama članicama u Vijeću i Europskom parlamentu, koje su uzete u obzir u ovom Prijedlogu:

---

15 Komunikacija Komisije COM(2020) 55 final od 5. veljače 2020. „Revizija gospodarskog upravljanja, Izvješće o primjeni uredaba (EU) br. 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011, 1176/2011, 1177/2011, 472/2013 i 473/2013 i o prikladnosti Direktive Vijeća 2011/85/EU".

16 Komunikacija Komisije COM(2021) 662 final od 19. listopada 2021. „Gospodarstvo EU-a nakon pandemije bolesti COVID-19: implikacije za gospodarsko upravljanje".

17 COM(2022) 583 final.

- Europski parlament donio je 15. ožujka 2023. godišnja izvješća o europskom semestru, koja su također bila usmjerena na reformu EU-ova okvira gospodarskog upravljanja i budućnost europskog semestra.
- Vijeće (ECOFIN) donijelo je 14. ožujka 2023. Zaključke o smjernicama za reformu okvira gospodarskog upravljanja EU-a, koje je Europsko vijeće potvrdilo na zasjedanju 23. i 24. ožujka 2023.

- **Procjena učinka**

Za ovaj Prijedlog odobreno je odstupanje od procjene učinka iz sljedećih razloga: i. nedostatka opcija jer su u EU-ovu fiskalnom okviru utvrđene granice revizije i ii. naglaska na ciljanim izmjenama koje iii. nemaju za posljedicu povećanje zahtjeva za izvješćivanje za države članice i iv. koje se temelje na nedavno provedenim aktivnostima prikupljanja dokaza, o kojima su objavljeni radni dokumenti službi i komunikacije Komisije iz razdoblja 2020.–2022.

- **Temeljna prava**

Prijedlog ne utječe na prava.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Prijedlog nema utjecaj na proračun Unije.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nisu potrebne mjere za olakšavanje provedbe predložene Uredbe. Države članice ne bi trebale imati poteškoća pri provedbi ove zakonodavne mjere.

Predloženom Uredbom obveze država članica u pogledu izvješćivanja pojednostavnjuju se upotrebom jedinstvenog operativnog pokazatelja u obliku kretanja neto rashoda i uvođenjem cjelovitog, jedinstvenog, integriranog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana, koji zamjenjuje programe stabilnosti ili konvergencije i nacionalne programe reformi država članica.

Predložena Uredba u članku 36. sadržava odredbu o preispitivanju prema kojoj će Komisija svakih pet godina objaviti izvješće o primjeni te uredbe. U izvješću će se preispitati: i. djelotvornost ove Uredbe, a posebno jesu li se odredbe o donošenju odluka pokazale dovoljno učinkovitima za smanjenje javnog duga ili njegovo zadržavanje na razboritim razinama; ii. napredak u osiguravanju tješnje koordinacije ekonomskih politika i održive konvergencije gospodarskih rezultata država članica u skladu s UFEU-om.

Kako bi se osiguralo da države članice primjenjuju EU-ov revidirani okvir gospodarskog upravljanja, ključni element reforme bit će povećanje nacionalne odgovornosti. To će se postići boljom integracijom zahtjeva zajedničkog okvira Unije u nacionalne rasprave o politikama i proširenjem uloge neovisnih fiskalnih institucija tako što će ih se uključiti u praćenje provedbe nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova u državama članicama. Osim toga, Komisija će istražiti kako ojačati ulogu Europskog fiskalnog odbora[18], a istodobno zadržati nadzornu ulogu koja joj je dodijeljena Ugovorima EU-a. Europski fiskalni odbor trenutačno je zadužen za evaluaciju provedbe fiskalnog okvira EU-a, posebno njegove horizontalne dosljednosti, mogućih slučajeva ozbiljne neusklađenosti i primjerenosti smjera fiskalne politike. Savjetuje Komisiju o tim pitanjima i upućuje na opcije politike dostupne u okviru Pakta o stabilnosti i rastu ako utvrdi rizike za pravilno funkcioniranje ekonomske i monetarne unije. Također surađuje s nacionalnim neovisnim fiskalnim institucijama radi razmjene primjera najbolje prakse i lakšeg zajedničkog razumijevanja. Nove zadaće Europskog fiskalnog odbora mogle bi uključivati pripremu informacija za periodičnu evaluaciju reformiranog okvira i procjenu provedbe glavnih elemenata reformiranog sustava upravljanja. Odbor bi mogao i dati mišljenje koje će poslužiti kao osnova za odluku Vijeća o aktivaciji (ili produljenju) opće klauzule o odstupanju.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju 1. (članci 1. i 2.) predložene Uredbe navodi se svrha Uredbe, a to je prvenstveno utvrđivanje detaljnih pravila o sadržaju, podnošenju, ocjenjivanju i praćenju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova. Definiraju se i glavni pojmovi koji se upotrebljavaju u Uredbi.

Poglavlje 2. (članci 3. i 4.) predložene Uredbe sadržava pravila o europskom semestru. Njima se fiskalni okvir EU-a uvodi u ciklus nadzora u okviru europskog semestra. Propisuje se i da države članice moraju uzimati u obzir smjernice Vijeća i navode se pravni instrumenti koji bi se mogli aktivirati ako države članice to ne učine.

U poglavlju 3. (članci od 5. do 8.) predložene Uredbe prvenstveno je riječ o tehničkom smjeru kretanja koji Komisija utvrđuje za države članice s javnim dugom većim od 60 % BDP-a ili državnim deficitom većim od 3 % BDP-a.

U poglavlju 4. (članci od 9. do 19.) predložene Uredbe utvrđuje se postupak za srednjoročne fiskalno-strukturne planove. Utvrđuju se obveza svake države članice da podnese srednjoročni fiskalno-strukturni plan, ciljevi tehničkog dijaloga koji Komisija i država članica vode prije podnošenja plana, sadržaj i zahtjevi plana, uvjeti i kriteriji za produljenje razdoblja prilagodbe, postupak u skladu s kojim Komisija ocjenjuje plan i postupak u skladu s kojim ga Vijeće potvrđuje. Utvrđuju se i uvjeti pod kojima Vijeće može zatražiti da država članica podnese revidirani plan i na temelju kojih Vijeće može predložiti reviziju kretanja neto rashoda koje je potvrdilo ako država članica ne ispuni propisane uvjete povezane s

[18] Odluka Komisije (EU) 2015/1937 od 21. listopada 2015. o osnivanju neovisnog savjetodavnog Europskog fiskalnog odbora (SL L 282, 28.10.2015., str. 37.).

podnošenjem revidiranog plana ili ne provede reformske i ulagačke obveze na kojima se temeljilo produljenje razdoblja prilagodbe.

U poglavlju 5. (članci od 20. do 25.) predložene Uredbe utvrđuje se postupak praćenja provedbe nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova, kao i mjere koje se poduzimaju u slučaju znatnog rizika od odstupanja od kretanja neto rashoda. Države članice moraju podnositi godišnja izvješća o napretku, a Komisija će pratiti kretanje neto rashoda, među ostalim putem uspostavljenog kontrolnog računa. U navedenim člancima utvrđuje se i uloga nacionalnih neovisnih fiskalnih institucija u postupku praćenja te uvjeti pod kojima se može aktivirati opća klauzula o odstupanju ili klauzula o odstupanju za pojedinačne zemlje.

U poglavlju 6. (članci od 26. do 29.) predložene Uredbe utvrđuju se uvjeti pod kojima se odvija gospodarski dijalog između institucija i država članica, uključujući potrebu za obavješćivanjem Europskog parlamenta o primjeni Uredbe, pravilo poštovanja ili obrazloženja te mogućnost da Europski parlament razmijeni mišljenja s državom članicom u kojoj postoji znatan rizik od odstupanja od kretanja neto rashoda.

U poglavlju 7. (članak 30.) predložene Uredbe utvrđuje se interakcija s Uredbom (EU) br. 1176/2011 i predviđa razmatranje pokretanja postupka u slučaju prekomjernih neravnoteža ako država članica ne provede reformske i ulagačke obveze relevantne za postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža koje su uključene u njezin srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Predviđa se i da će, kada se pokrene postupak u slučaju prekomjernih neravnoteža u skladu s Uredbom (EU) br. 1176/2011, država članica morati dostaviti revidirani srednjoročni fiskalno-strukturni plan, koji će služiti kao plan korektivnih mjera u skladu s tom uredbom.

U poglavlju 8. (članak 31.) predložene Uredbe utvrđuje se njezina interakcija s Uredbom (EU) br. 472/2013. Države članice europodručja koje podliježu programu makroekonomske prilagodbe izuzimaju se od podnošenja srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana i godišnjeg izvješća o napretku, a države članice europodručja koje podliježu pojačanom nadzoru dužne su uzeti u obzir preporuke koje im Vijeće uputi u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a u slučaju odstupanja od kretanja neto rashoda.

U poglavlju 9. (članci 32. i 33.) predložene Uredbe Komisija se ovlašćuje da delegiranim aktima izmijeni priloge (osim Priloga I.) te se utvrđuju uvjeti pod kojima Komisija može izvršiti to delegiranje ovlasti.

U poglavlju 10. (članci od 34. do 38.) predložene Uredbe utvrđuju se zajedničke odredbe koje se primjenjuju na predloženu uredbu u pogledu dijaloga s državama članicama i misijama u državama članicama, klauzule o preispitivanju, stavljanja izvan snage Uredbe (EZ) br. 1466/97 i stupanja na snagu predložene Uredbe.

Prilozi od I. do VII. predložene Uredbe sadržavaju sljedeće elemente: kriterije za određivanje srednjoročnog tehničkog smjera kretanja za države članice s javnim dugom većim od 60 % BDP-a ili državnim deficitom većim od 3 % BDP-a; informacije koje države članice trebaju navesti u srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima; informacije koje države članice trebaju navesti u godišnjim izvješćima o napretku; funkcioniranje kontrolnog računa; metodologiju za procjenu uvjerljivosti koju provodi Komisija; popis zajedničkih prioriteta Unije; i okvir za procjenu skupa reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe.

2023/0138 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o djelotvornoj koordinaciji ekonomskih politika i multilateralnom proračunskom nadzoru i stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke (bilješka),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Koordinacija ekonomskih politika država članica u Uniji, kako je predviđena Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU), podrazumijeva poštovanje općih načela stabilnih cijena, zdravih javnih financija i monetarnih uvjeta te održive platne bilance.

(2) Pakt o stabilnosti i rastu, koji se izvorno sastojao od Uredbe Vijeća (EZ) br. 1466/97[19], Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997.[20] i Rezolucije Europskog parlamenta od 17. lipnja 1997. o Paktu o stabilnosti i rastu[21], temelji se na cilju zdravih i održivih javnih financija kao sredstvu za jačanje uvjeta za stabilnost cijena i za snažan održiv i uključiv rast koji se temelji na financijskoj stabilnosti, čime se pridonosi ostvarivanju Unijinih ciljeva za održiv rast i zapošljavanje.

(3) Okvir fiskalnog upravljanja, koji je predmet ove Uredbe, dio je europskog semestra, koji obuhvaća i koordinaciju i nadzor širih ekonomskih politika i politika zapošljavanja država članica, u skladu s člancima 121. i 148. UFEU-a.

(4) Uključivanje socijalnih partnera, organizacija civilnog društva i drugih relevantnih dionika u europski semestar ključno je za osiguravanje odgovornosti te transparentno i uključivo donošenje politika.

---

[19] Uredba Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika (SL L 209, 2.8.1997., str. 1.).

[20] Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

[21] Rezolucija Europskog vijeća o Paktu o stabilnosti i rastu, Amsterdam, 17. lipnja 1997. (SL C 236, 2.8.1997., str. 1.).

(5) Unijin okvir gospodarskog upravljanja trebalo bi bolje prilagoditi zbog sve većih razlika u fiskalnom položaju, problemima javnog duga i drugim slabostima među državama članicama. Odlučan politički odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 pokazao se vrlo učinkovitim u ublažavanju gospodarskih i socijalnih štetnih posljedica krize, ali kriza je dovela do znatnog povećanja udjela duga u javnom i privatnom sektoru te ukazala na važnost postupnog i održivog smanjenja udjela duga na razborite razine kojim se potiče rast i uklanjanja makroekonomskih neravnoteža, pri čemu treba voditi računa o ciljevima zapošljavanja i socijalnim ciljevima. Unijin okvir gospodarskog upravljanja istodobno bi trebalo prilagoditi da se olakša svladavanje srednjoročnih i dugoročnih izazova s kojima se Unija suočava, među ostalim postizanjem pravedne digitalne i zelene tranzicije, uključujući Zakon o klimi[22], energetsku sigurnost, otvorenu stratešku autonomiju, odgovor na demografske promjene, jačanje socijalne i gospodarske otpornosti i provedbu strateškog kompasa za sigurnost i obranu. Za sve su to u narednim godinama potrebne reforme i kontinuirana znatna ulaganja.

(6) U središtu Unijina okvira gospodarskog upravljanja trebali bi biti održivost duga te održiv i uključiv rast, a pritom treba voditi računa o razlikama među državama članicama i njihovim problemima javnog duga i dopustiti fiskalne putanje specifične za pojedine zemlje.

(7) U okviru postupka multilateralnog nadzora iz članka 121. stavaka 2., 3. i 4. te članka 148. stavka 4. UFEU-a trebalo bi pratiti, u skladu s detaljnijim pravilima, sva gospodarska kretanja i kretanja u području zapošljavanja u svakoj državi članici i u Uniji. To uključuje otkrivanje makroekonomskih neravnoteža te sprečavanje i ispravljanje prekomjernih neravnoteža, kako je utvrđeno u uredbama (EU) br. 1174/2011[23] i (EU) br. 1176/2011[24] Europskog parlamenta i Vijeća. Za potrebe praćenja takvih gospodarskih kretanja i kretanja u području zapošljavanja države članice trebale bi dostaviti informacije u obliku srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova.

(8) Stoga bi trebalo utvrditi detaljna pravila o sadržaju, podnošenju, ocjenjivanju i praćenju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova kako bi se srednjoročnim planiranjem promicala održivost duga te održiv i uključiv rast u državama članicama i spriječili prekomjerni državni deficiti.

(9) Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni planovi trebali bi objediniti fiskalne obveze svake države članice i obveze u pogledu strukturnih reformi i ulaganja te bi

---

22 Europskim zakonom o klimi utvrđuje se cilj klimatske neutralnosti na razini Unije do 2050. i propisuje da su institucije Unije i države članice dužne osigurati napredak u poboljšavanju kapaciteta za prilagodbu, za što su potrebna znatna javna ulaganja radi smanjenja negativnih socioekonomskih posljedica klimatskih promjena na EU i njegove države članice, uključujući negativne posljedice na rast i fiskalnu održivost.

23 Uredba (EU) br. 1174/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o provedbenim mjerama za ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža u europodručju (SL L 306, 23.11.2011., str. 8.).

24 Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.)

trebali biti temelj Unijina okvira gospodarskog upravljanja. Svaka država članica trebala bi podnijeti srednjoročni plan koji sadržava njezinu fiskalnu putanju i prioritetne obveze u pogledu javnih ulaganja i reformi, kojima se zajedno osigurava održivo i postupno smanjenje duga te održiv i uključiv rast, a izbjegava prociklička fiskalna politika, kao i šire reformske i ulagačke obveze, među ostalim u vezi sa zelenom i digitalnom tranzicijom, socijalnom i gospodarskom otpornosti i provedbom europskog stupa socijalnih prava. Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost[25] trebalo bi na odgovarajući način uzimati u obzir obveze preuzete u nacionalnim planovima za oporavak i otpornost.

(10) Fondovi kohezijske politike također su usklađeni s postupkom europskog semestra. Ulaganja i reforme u okviru kohezijske politike dio su politike dugoročnih ulaganja iz proračuna EU-a, pa bi ih trebalo na odgovarajući način uzeti u obzir pri izradi nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova. Svaka država članica trebala bi objasniti i kako će svojim nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom osigurati usklađenost s rashodima za programe EU-a koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova EU-a i relevantnim nacionalnim sufinanciranjem.

(11) Prije podnošenja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana trebao bi se održati tehnički dijalog s Komisijom kako bi se osigurala usklađenost s odredbama ove Uredbe. Na temelju preporuke Komisije Vijeće bi trebalo odrediti kretanje neto rashoda i potvrditi reformske i ulagačke obveze, uključujući one preuzete radi eventualnog produljenja razdoblja prilagodbe, ovisno o slučaju.

(12) Kako bi se pojednostavnio fiskalni okvir Unije i povećala transparentnost, jedinstveni operativni pokazatelj koji se temelji na održivosti duga trebao bi biti osnova za utvrđivanje fiskalnog kretanja i provedbu godišnjeg fiskalnog nadzora za svaku državu članicu. Taj jedinstveni operativni pokazatelj trebao bi se temeljiti na neto primarnim rashodima koje financira država, tj. rashodima bez diskrecijskih mjera na prihodovnoj strani i isključujući rashode za kamate kao i rashode za cikličku nezaposlenost te rashode za Unijine programe koji su u cijelosti pokriveni prihodima iz fondova Unije. Taj pokazatelj omogućuje makroekonomsku stabilizaciju jer na njega ne utječu automatski stabilizatori, što uključuje fluktuacije rashoda i prihoda izvan izravne kontrole države.

(13) Kako bi državama članicama pružila smjernice za izradu srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana, Komisija bi trebala predložiti tehnički smjer kretanja na temelju minimalne fiskalne prilagodbe kojom će se kretanje duga države članice uvjerljivo smanjiti ili dug zadržati na razboritoj razini. Trebalo bi osigurati i da udio javnog duga na kraju razdoblja planiranja bude niži nego u godini prije početka tehničkog smjera kretanja. Održivost tog smanjenja duga trebala bi biti rezultat primjerenih fiskalnih politika.

---

[25] Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

(14) Tehnički smjer kretanja koji predloži Komisija također bi trebao osigurati da se državni deficit smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % bruto domaćeg proizvoda (BDP).

(15) Kako bi procijenila jesu li pri kraju četverogodišnjeg razdoblja provedbe nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana potrebne dodatne prilagodbe, Komisija bi trebala ponovno procijeniti situaciju i predložiti novi tehnički smjer kretanja ako je javni dug države članice i dalje veći od referentne vrijednosti od 60 % BDP-a ili ako je njezin državni deficit veći od referentne vrijednosti od 3 % BDP-a.

(16) U svakom nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu trebalo bi navesti njegov status u kontekstu nacionalnih postupaka, a posebno je li plan predstavljen nacionalnom parlamentu i je li ga parlament odobrio. U nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu trebalo bi navesti i je li nacionalni parlament imao priliku raspraviti preporuku Vijeća o prethodnom planu i, prema potrebi, bilo koju drugu preporuku ili odluku Vijeća ili upozorenje Komisije.

(17) Ako države članice u srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu primijene pretpostavke koje se razlikuju od Komisijina standardnog okvira za srednjoročne projekcije duga, trebale bi objasniti i propisno obrazložiti razlike na transparentan način i na temelju uvjerljivih ekonomskih argumenata.

(18) Države članice možda će imati dodatne troškove na kraju razdoblja svojeg srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana, kao što su troškovi starenja stanovništva ili nepovoljna razlika između kamatne stope i stope rasta, stoga bi trebale osigurati da ukupni saldo na kraju razdoblja prilagodbe bude dovoljan kako bi deficit trajno ostao ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a.

(19) Kako bi se omogućila odgovarajuća interakcija između zajedničkog okvira Unije i nacionalnih proračunskih okvira, Komisija bi svoju procjenu trebala temeljiti samo na kretanjima neto primarnih rashoda koje financira država. Ako to zahtijeva njihov nacionalni proračunski okvir, države članice trebale bi moći postaviti svoje nacionalne proračunske ciljeve na temelju drugog pokazatelja, kao što je strukturni saldo.

(20) Komisija bi pri ocjenjivanju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova trebala posebno ispitati vjerodostojnost makroekonomskih i fiskalnih pretpostavki ako one odstupaju od pretpostavki na kojima se temelji tehnički smjer kretanja. Konkretno, projekcije duga pod pretpostavkom nepromijenjenih politika koje će se uključiti u plan trebale bi biti dosljedne i usporedive s Komisijinim projekcijama.

(21) Kako bi se osigurala provedba srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova, Komisija i Vijeće trebali bi pratiti ispunjenje reformskih i ulagačkih obveza iz tih planova u okviru europskog semestra, na temelju godišnjih izvješća o napretku koje podnose države članice i u skladu s odredbama članaka 121. i 148. UFEU-a. U tu bi svrhu trebali uspostaviti dijalog u okviru europskog semestra s Europskim parlamentom.

(22) Kako bi se osiguralo postupnije smanjenje duga, razdoblje prilagodbe može se produljiti za najviše tri godine ako država članica svoj srednjoročni fiskalno-strukturni plan temelji na skupu provjerljivih i vremenski ograničenih reformi i ulaganja kojima se u cjelini: potiče rast, pridonosi fiskalnoj održivosti, pridonosi zajedničkim prioritetima Unije, provode relevantne preporuke upućene državama članicama u okviru europskog semestra i pridonosi ulagačkim prioritetima specifičnima za svaku pojedinu zemlju, a da se pritom u razdoblju prilagodbe ne smanje javna ulaganja koja financira država, kako bi ulaganja imala makroekonomski učinak i kako bi se izbjeglo istiskivanje drugih prioritetnih ulaganja.

(23) Kako bi postupak bio pravedan i transparentan, reformske i ulagačke obveze trebalo bi ocjenjivati na temelju zajedničkog okvira Unije. Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost obveze iz nacionalnih planova za oporavak i otpornost mogu se uzeti u obzir pri ocjeni eventualnih zahtjeva za produljenje razdoblja prilagodbe. Skup reformskih i ulagačkih obveza iz nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova na kojima se temelji produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe mora biti razmjeran problemima javnog duga utvrđenima u najnovijem izdanju izvješća o održivosti duga i problemima srednjoročnog rasta u državi članici. Očekuje se da će u državama članicama u kojima su problemi javnog duga povezani sa znatnim problemima srednjoročnog rasta skupom reformi i ulaganja ukloniti i prepreke srednjoročnom rastu.

(24) Skup reformskih i ulagačkih obveza predloženih u nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima trebao bi biti usklađen sa zajedničkim prioritetima Unije. Trebao bi biti usklađen i s provedbom nacionalnih strategija koje je dotična država članica predložila za doprinos relevantnim prioritetima Unije. Prema potrebi, tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost trebalo bi uzimati u obzir planove za oporavak i otpornost kako bi se osigurala dosljednost politika.

(25) Ako se u zadanom roku ne provede provjerljivi i vremenski ograničeni skup reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji postupnije kretanje neto rashoda, Vijeće na preporuku Komisije može preporučiti ubrzanje prilagodbe, odnosno skraćivanje produljenja kretanja neto rashoda.

(26) Kako bi se prikupile informacije za aktivnosti praćenja provedbe, a posebno za izvješće na temelju članka 126. stavka 3. UFEU-a, Komisija bi trebala uspostaviti kontrolni račun za svaku državu članicu kako bi pratila godišnja odstupanja neto rashoda države članice od kretanja neto rashoda koje je utvrdilo Vijeće i zbroj tih odstupanja tijekom vremena.

(27) Neovisne fiskalne institucije dokazale su svoj kapacitet za poticanje fiskalne discipline i jačanje pouzdanosti javnih financija država članica. U cilju povećanja nacionalne odgovornosti, uloga neovisnih fiskalnih institucija, koje su tradicionalno zadužene za praćenje usklađenosti s nacionalnim okvirom, trebala bi se proširiti na Unijin okvir gospodarskog upravljanja.

(28) Pri donošenju mišljenja o nacrtima proračunskih planova dostavljenima na temelju članka 6. Uredbe (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[26] Komisija bi trebala procijeniti jesu li nacrti proračunskih planova usklađeni s kretanjima neto rashoda koja se temelje na ovoj Uredbi.

(29) Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti znatnim rizicima od odstupanja stanja proračuna od kretanja neto rashoda koje je utvrdilo Vijeće. Stoga je primjereno dopuniti postupak multilateralnog nadzora iz članka 121. stavaka 3. i 4. UFEU-a sustavom ranog upozorenja, s pomoću kojeg će Komisija na temelju članka 121.

---

[26] Uredba (EU) br. 473/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o zajedničkim odredbama za praćenje i procjenu nacrta proračunskih planova i osiguranju smanjenja prekomjernog deficita država članica u europodručju (SL L 140, 27.5.2013., str. 11.).

stavka 4. UFEU-a upozoriti državu članicu u ranoj fazi na potrebu poduzimanja neophodnih proračunskih korektivnih mjera radi sprečavanja prekomjernog državnog deficita. Nadalje, u slučaju stalnih proračunskih odstupanja Vijeće bi trebalo postrožiti svoje preporuke i javno ih objaviti.

(30) U slučaju velikih šokova za europodručje ili Uniju u cjelini potrebna je opća klauzula o odstupanju kako bi se moglo nositi s ozbiljnim gospodarskim padom u europodručju ili u Uniji u cjelini dopuštanjem odstupanja od kretanja neto rashoda, pod uvjetom da se time ne ugrozi srednjoročna fiskalna održivost.

(31) Trebala bi postojati i klauzula o odstupanju za pojedinačne zemlje koja bi omogućila odstupanje od kretanja neto rashoda pod uvjetom da se time ne ugrozi srednjoročna fiskalna održivost, a primjenjivala bi se u iznimnim okolnostima izvan kontrole države članice koje znatno utječu na njezine javne financije, kao što su nepredvidivi vanjski događaji koji se nisu mogli spriječiti i zahtijevaju protucikličke fiskalne mjere. Takav znatan utjecaj znači da bi ukupni razmjeri šoka trebali biti veći od „uobičajenoga”: na primjer, pri planiranju proračuna do određene bi mjere trebalo uzeti u obzir troškove prirodnih katastrofa. Opća klauzula o odstupanju i klauzule o odstupanju za pojedinačne zemlje aktiviraju se i produljuju na temelju preporuke Vijeća.

(32) Ova je Uredba dio paketa koji uključuje Direktivu Vijeća [XXX o izmjeni Direktive Vijeća 2011/85/EU] i Uredbu Vijeća [XXX o izmjeni Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97]. Njima se uspostavlja reformirani Unijin okvir gospodarskog upravljanja kojim se u pravo Unije uključuje sadržaj glave III. „Fiskalni ugovor” Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji (Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju)[27], u skladu s njegovim člankom 16. Na temelju iskustva država članica u provedbi Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju, u predloženom zakonodavnom paketu zadržana je srednjoročna orijentacija Fiskalnog ugovora kao instrumenta za postizanje proračunske discipline i promicanje rasta. U paketu je radi povećanja nacionalne odgovornosti naglašena dimenzija pojedine zemlje, među ostalim jačanjem uloge neovisnih fiskalnih institucija na temelju zajedničkih načela iz Fiskalnog ugovora koje je Komisija predložila[28] u skladu s člankom 3. stavkom 2. Ugovora o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju. Analiza rashoda bez diskrecijskih mjera na strani prihoda za ukupnu ocjenu usklađenosti koja se zahtijeva Fiskalnim ugovorom propisana je u ovoj Uredbi. Kao i u Fiskalnom ugovoru, u ovoj Uredbi privremena odstupanja od srednjoročnog plana dopuštena su samo u iznimnim okolnostima. Slično kao u Fiskalnom ugovoru, u slučaju znatnih odstupanja od srednjoročnog plana trebalo bi provesti mjere za njihovo otklanjanje u definiranom razdoblju. Paketom se jačaju fiskalni nadzor i postupci izvršenja kako bi se ispunila obveza promicanja zdravih i održivih javnih financija te održivog i uključivog rasta. Reforma okvira gospodarskog upravljanja stoga zadržava temeljne ciljeve proračunske discipline i održivosti duga koji su utvrđeni u Ugovoru o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju.

---

[27] Ugovor o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u ekonomskoj i monetarnoj uniji od 2. ožujka 2012.

[28] Komunikacija Komisije COM(2012) 342 final od 20. lipnja 2012. „Zajednička načela o nacionalnim mehanizmima fiskalne korekcije”.

(33) Kako bi se osigurala djelotvorna provedba i odgovarajuće praćenje ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s: informacijama koje države članice trebaju navesti u svojim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planovima, informacijama koje države članice trebaju navesti u svojim godišnjim izvješćima o napretku, funkcioniranjem kontrolnog računa, metodologijom za Komisijinu procjenu vjerodostojnosti, sastavljanjem popisa zajedničkih prioriteta Unije i okvirom za procjenu skupa reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja fiskalne prilagodbe. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016[29]. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(34) Multilateralni nadzor trebao bi se temeljiti na visokokvalitetnoj i neovisnoj statistici izrađenoj u skladu s načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[30],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

PREDMET I DEFINICIJE

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila kojima se osigurava djelotvorna koordinacija ekonomskih politika država članica, čime se podupire ostvarivanje Unijinih ciljeva rasta i zapošljavanja.

Njome se utvrđuju detaljna pravila o sadržaju, podnošenju, ocjenjivanju i praćenju nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova kao dijela multilateralnog proračunskog nadzora koji provode Vijeće i Komisija kako bi se srednjoročnim planiranjem promicala održivost duga te održiv i uključiv rast u državama članicama i spriječili prekomjerni državni deficiti.

---

29 SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

30 Uredba (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2009. o europskoj statistici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ, Euratom) br. 1101/2008 Europskog parlamenta i Vijeća o dostavi povjerljivih statističkih podataka Statističkom uredu Europskih zajednica, Uredbe Vijeća (EZ) br. 322/97 o statistici Zajednice i Odluke Vijeća 89/382/EEZ, Euratom o osnivanju Odbora za statistički program Europskih zajednica (SL L 87, 31.3.2009., str. 164.).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

(1) „preporuka za pojedinu zemlju” znači godišnje smjernice Vijeća državi članici o ekonomskim, proračunskim i strukturnim politikama te politikama zapošljavanja u skladu s člancima 121. i 148. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU);

(2) „neto rashodi” znači državni rashodi bez rashoda za kamate, diskrecijskih mjera na prihodovnoj strani i drugih proračunskih varijabli izvan kontrole države kako je utvrđeno u Prilogu II. točki (a);

(3) „tehnički smjer kretanja” znači smjer kretanja neto rashoda koji je Komisija predložila državama članicama kod kojih javni dug premašuje referentnu vrijednost od 60 % bruto domaćeg proizvoda (BDP) ili državni deficit premašuje referentnu vrijednost od 3 % BDP-a kao smjernicu pri izradi njihovih nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova;

(4) „kretanje neto rashoda” znači višegodišnje kretanje neto rashoda države članice koje je odredilo Vijeće;

(5) „nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan” znači dokument koji sadržava fiskalne, reformske i ulagačke obveze države članice;

(6) „godišnje izvješće o napretku” znači dokument u kojem država članica izvješćuje o kretanju neto rashoda te o reformskim i ulagačkim obvezama uključenima u njezin nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan;

(7) „razdoblje prilagodbe” znači razdoblje u kojem država članica provodi fiskalnu prilagodbu i obuhvaća minimalno četverogodišnje razdoblje prilagodbe nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana i njegovo moguće produljenje;

(8) „kontrolni račun” znači evidencija kumuliranih odstupanja stvarnih neto rashoda u državi članici od kretanja neto rashoda;

(9) „strukturni saldo” znači ciklički prilagođen saldo opće države bez privremenih mjera;

(10) „strukturni primarni saldo” znači ciklički prilagođen saldo opće države bez privremenih mjera i bez rashoda za kamate.

POGLAVLJE II.

EUROPSKI SEMESTAR

Članak 3.

Europski semestar

Kako bi se osigurala tješnja koordinacija ekonomskih politika i održiva konvergencija gospodarskih i socijalnih rezultata država članica, Vijeće i Komisija provode multilateralni nadzor u okviru europskog semestra u skladu s ciljevima i zahtjevima utvrđenima u UFEU-u. Multilateralni nadzor

oslanja se na visokokvalitetnu i neovisnu statistiku izrađenu u skladu s načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća.

Europski semestar uključuje:

(a) oblikovanje i nadzor provedbe općih smjernica za ekonomske politike država članica i Unije u skladu s člankom 121. stavkom 2. UFEU-a, preporuka za pojedine zemlje i preporuke o ekonomskoj politici europodručja;

(b) oblikovanje i nadzor provedbe smjernica za zapošljavanje koje države članice trebaju uzeti u obzir u skladu s člankom 148. stavkom 2. UFEU-a, uključujući europski stup socijalnih prava, te povezanih preporuka za pojedine zemlje;

(c) podnošenje, ocjenjivanje i potvrđivanje srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova država članica te njihovo praćenje putem godišnjih izvješća o napretku;

(d) nadzor radi sprečavanja i ispravljanja makroekonomskih neravnoteža u skladu s Uredbom (EU) br. 1176/2011;

(e) druge postupke multilateralnog nadzora koje uvedu Europski parlament i Vijeće na temelju članka 121. stavka 6. UFEU-a.

Članak 4.

Provedba Europskog semestra

1. Nakon ocjene srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova u skladu s ovom Uredbom, godišnjih izvješća o napretku i socioekonomskog stanja u dotičnim državama članicama, Vijeće, na temelju preporuka Komisije, prema potrebi dotičnim državama članicama upućuje preporuke koristeći u potpunosti pravne instrumente propisane člancima 121. i 148. UFEU-a i povezanim sekundarnim zakonodavstvom.

2. Države članice prije donošenja ključnih odluka o izradi svojih ekonomskih i proračunskih politika te politika zapošljavanja uzimaju u obzir opće smjernice za ekonomske politike država članica, smjernice za zapošljavanje i preporuke iz članka 3. drugog stavka točaka (a) i (b). Komisija prati napredak.

3. Propust države članice da postupi prema primljenim smjernicama može dovesti do:

(a) dodatnih preporuka za pojedine zemlje;

(b) upozorenja Komisije ili preporuke Vijeća na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a;

(c) mjera u skladu s ovom Uredbom, Uredbom Vijeća (EZ) br. 1467/97[31] ili Uredbom (EU) br. 1176/2011.

[31] Uredba Vijeća (EZ) br. 1467/97 od 7. srpnja 1997. o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita (SL L 209, 2.8.1997., str. 6.).

POGLAVLJE III.

TEHNIČKI SMJER KRETANJA

Članak 5.

Tehnički smjer kretanja

Za svaku državu članicu s javnim dugom većim od referentne vrijednosti od 60 % BDP-a ili državnim deficitom većim od referentne vrijednosti od 3 % BDP-a, Komisija u izvješću Gospodarskom i financijskom odboru predlaže tehnički smjer kretanja za neto rashode koji obuhvaća minimalno četverogodišnje razdoblje prilagodbe nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana i njegovo moguće produljenje za najviše tri godine u skladu s člankom 13. Komisija objavljuje to izvješće.

Članak 6.

Zahtjevi za tehnički smjer kretanja

Tehničkim smjerom kretanja osigurava se sljedeće:

(a) udio javnog duga uvjerljivo se smanjuje ili nastavlja smanjivati odnosno ostaje na razboritim razinama;

(b) državni se deficit smanjuje i zadržava ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a;

(c) fiskalna prilagodba tijekom razdoblja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana barem je razmjerna ukupnoj prilagodbi tijekom cijelog razdoblja prilagodbe;

(d) udio javnog duga na kraju razdoblja planiranja niži je od udjela javnog duga u godini prije početka tehničkog smjera kretanja; i

(e) tijekom razdoblja obuhvaćenog planom rast nacionalnih neto rashoda u pravilu je, u prosjeku, i dalje ispod srednjoročnog rasta proizvodnje.

Tehnički smjerovi kretanja razlikuju se za svaku državu članicu. Kriteriji za određivanje tehničkih smjerova kretanja utvrđeni su u Prilogu I.

Članak 7.

Prethodno mišljenje Komisije

1. Do [1. ožujka] godine [xxxx] u kojoj države članice prvi put trebaju dostaviti svoje srednjoročne fiskalno-strukturne planove ili, prema potrebi, u roku od tri tjedna od zahtjeva države članice za podnošenje novog plana Komisija objavljuje:

   (a) temeljni okvir za srednjoročne projekcije javnog duga i rezultate;

   (b) svoju makroekonomsku prognozu i pretpostavke;

   (c) tehnički smjer kretanja, ako je to propisano člankom 5., i odgovarajući strukturni primarni saldo.

2. Za države članice s državnim deficitom manjim od referentne vrijednosti od 3 % BDP-a i javnim dugom manjim od referentne vrijednosti od 60 % BDP-a, Komisija dostavlja tehničke informacije o strukturnom primarnom saldu koje su potrebne da se osigura da ukupni deficit ostane ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a bez dodatnih mjera politike tijekom desetogodišnjeg razdoblja nakon završetka nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana.

3. Komisija ažurira tehnički smjer kretanja i kvantitativne smjernice najmanje jednom svake četiri godine na vrijeme za podnošenje sljedećeg ciklusa srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova.

Članak 8.

Procjena uvjerljivosti

Komisija pri procjeni uvjerljivosti smanjenja predviđenog udjela javnog duga dotične države članice ili njegova zadržavanja na razboritim razinama primjenjuje metodologiju iz Priloga V. Komisija objavljuje svoju analizu uvjerljivosti i osnovne podatke.

POGLAVLJE IV.

NACIONALNI SREDNJOROČNI FISKALNO-STRUKTURNI PLANOVI

Članak 9.

Podnošenje nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova

Svaka država članica prije kraja travnja nakon stupanja na snagu ove Uredbe Vijeću i Komisiji podnosi nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan. Dotična država članica i Komisija mogu se prema potrebi dogovoriti o produljenju tog roka za razumno razdoblje.

Država članica objavljuje svoj nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan.

Članak 10.

Tehnički dijalog

Dotična država članica prije podnošenja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana vodi tehnički dijalog s Komisijom da bi se osigurala usklađenost nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana s člancima 11., 12. i 14.

Članak 11.

Sadržaj nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova

1. Nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan sadržava informacije iz Priloga II. Konkretno, u njemu se predstavlja smjer kretanja neto rashoda u razdoblju od najmanje četiri godine te temeljne makroekonomske pretpostavke i planirane fiskalno-strukturne mjere radi potvrde usklađenosti sa zahtjevima iz članka 12.

U nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu opisuju se i mjere dotične države članice za provedbu preporuka koje su joj upućene, uključujući one koje su relevantne za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža, te upozorenja Komisije, ako je primjenjivo, ili preporuka Vijeća, ako je primjenjivo, upućenih na temelju članka 121. stavka 4. UFEU-a.

2. Ako nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan uključuje smjer kretanja neto rashoda koji su viši od onih u tehničkom smjeru kretanja koji je Komisija predložila u skladu s člankom 5., država članica u svojem planu navodi uvjerljive i provjerljive ekonomske argumente kojima objašnjava tu razliku.

Članak 12.

Zahtjevi

Nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom:

(a) osigurava se fiskalna prilagodba potrebna da se javni dug uvjerljivo smanji najkasnije do kraja razdoblja prilagodbe ili zadrži na razboritim razinama te da se državni deficit smanji i zadrži ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a u srednjoročnom razdoblju;

(b) objašnjava se na koji će se način osigurati provedba ulaganja i reformi kojima se odgovara na glavne izazove utvrđene u okviru europskog semestra i u preporukama za pojedine zemlje, prema potrebi ispraviti makroekonomske neravnoteže utvrđene u okviru postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža i ostvarivati zajednički prioriteti Unije iz Priloga VI. ovoj Uredbi, što uključuje europski zeleni plan, europski stup socijalnih prava i digitalno desetljeće, vodeći pritom računa o usklađenosti s ažuriranim nacionalnim energetskim i klimatskim planovima i nacionalnim planovima za digitalno desetljeće;

(c) prema potrebi, objašnjava se na koji će se način osigurati provedba relevantnog skupa reformi i ulaganja iz članka 13. na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe države članice za najviše tri godine;

(d) objašnjava se na koji će se način osigurati usklađenost s planom za oporavak i otpornost dotične države članice tijekom razdoblja dostupnosti Mehanizma za oporavak i otpornost u skladu s Uredbom (EU) 2021/241.

Članak 13.

Uvjeti za produljenje razdoblja prilagodbe

1. Ako se država članica obveže da će provesti relevantni skup reformi i ulaganja u skladu s kriterijima iz stavka 2., razdoblje prilagodbe može se produljiti za najviše tri godine.

2. Skup reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe razmjeran je problemima javnog duga i srednjoročnog rasta u dotičnoj državi članici.

Skup reformskih i ulagačkih obveza u cjelini ispunjava sljedeće kriterije:

i. potiče rast;

ii. pridonosi fiskalnoj održivosti;

iii. pridonosi zajedničkim prioritetima Unije iz Priloga VI.;

iv. pridonosi provedbi relevantnih preporuka upućenih dotičnoj državi članici, uključujući, prema potrebi, preporuke upućene u okviru postupka u slučaju makroekonomskih neravnoteža;

v. osigurava da ukupna razina javnih ulaganja koja financira država tijekom razdoblja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana bude viša od srednjoročne razine prije razdoblja provedbe tog plana.

3. Sve reformske i ulagačke obveze na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe dovoljno su detaljne, usredotočene su na početak razdoblja, vremenski ograničene i provjerljive.

4. Tijekom trajanja Mehanizma za oporavak i otpornost, u skladu s Uredbom (EU) 2021/241, obveze dotične države članice u odobrenom planu za oporavak i otpornost mogu se uzeti u obzir za produljenje razdoblja prilagodbe.

5. Ispunjava li skup reformskih i ulagačkih obveza kriterije iz stavka 2. te ispunjava li svaka reformska i ulagačka obveza uvjete iz stavka 3. ocjenjuje se u skladu s okvirom za procjenu iz Priloga VII.

Članak 14.

Revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan

1. Država članica može zatražiti da prije kraja razdoblja prilagodbe Komisiji dostavi revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan ako postoje objektivne okolnosti koje sprečavaju provedbu izvornog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana ili ako nova vlada zatraži podnošenje novog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana.
2. Prije podnošenja revidiranog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana Komisija u izvješću Gospodarskom i financijskom odboru predlaže novi tehnički smjer kretanja.
3. Uzimajući u obzir prijašnju prilagodbu dotične države članice ili njezin izostanak, novi tehnički smjer kretanja ne dopušta provedbu fiskalne prilagodbe pri kraju razdoblja i ne omogućuje manju fiskalnu prilagodbu.
4. Na podnošenje revidiranog nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana primjenjuju se članak 12. i članci od 15. do 19.
5. Komisija prema potrebi posebno ocjenjuje treba li se produljenje razdoblja prilagodbe primjenjivati i na revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan, vodeći računa o provedbi skupa reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje u izvornom planu te promjenama u smislu problema javnog duga u revidiranom nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu.

Članak 15.

Komisijina ocjena nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova

1. Komisija ocjenjuje svaki nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan u roku od dva mjeseca od njegova podnošenja. Predmetna država članica i Komisija mogu se prema potrebi dogovoriti o razumnom produljenju roka za ocjenu.
2. Komisija pri ocjeni nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana za sve države članice ispituje:

   (a) osigurava li se nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom uvjerljivo smanjenje javnog duga najkasnije do kraja razdoblja prilagodbe ili njegovo zadržavanje na razboritim razinama;

   (b) zadržava li se državni deficit ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a tijekom cijelog trajanja plana odnosno vraća li se državni deficit brzo ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a najkasnije do kraja razdoblja prilagodbe ako je deficit veći od te referentne vrijednosti u trenutku podnošenja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana;

   (c) zadržava li se državni deficit ispod referentne vrijednosti od 3 % BDP-a tijekom desetogodišnjeg razdoblja bez dodatnih proračunskih mjera;

   (d) je li fiskalna prilagodba tijekom razdoblja nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana barem razmjerna ukupnoj prilagodbi tijekom cijelog razdoblja prilagodbe;

   (e) je li fiskalna prilagodba u godinama u kojima se očekuje da će deficit dotične države članice biti veći od referentne vrijednosti od 3 % BDP-a, pri čemu stopa deficita nije blizu te vrijednosti ni privremena, usklađena s mjerilom iz članka 3. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1467/97 o ubrzanju i pojašnjenju provedbe postupka u slučaju prekomjernog deficita kako je izmijenjena Uredbom [X]; i

   (f) je li udio javnog duga na kraju razdoblja planiranja niži od udjela javnog duga u godini prije početka tehničkog smjera kretanja.
3. Komisija usto za dotičnu državu članicu ispituje:

(a) ispunjava li skup reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe uvjete iz članka 13.;

(b) jesu li ostale reformske i ulagačke obveze sadržane u planu u skladu sa zahtjevima iz članka 12. točke (b).

Članak 16.

Potvrđivanje nacionalnih srednjoročnih fiskalno-strukturnih planova u Vijeću

Vijeće na preporuku Komisije donosi preporuku kojom se utvrđuje kretanje neto rashoda dotične države članice i, prema potrebi, potvrđuje skup reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe iz njezina nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana, u pravilu u roku od četiri tjedna nakon što Komisija donese preporuku.

Ako nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan služi kao plan korektivnih mjera potreban za ispravljanje prekomjernih makroekonomskih neravnoteža, kako je propisano u članku 30., Vijeće u toj preporuci također potvrđuje reforme i ulaganja potrebne za ispravljanje neravnoteža.

Članak 17.

Preporuka Vijeća o revidiranom nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu

Ako smatra da plan nije u skladu sa zahtjevima iz članka 15. stavka 2. i stavka 3. točke (a), Vijeće na preporuku Komisije preporučuje da dotična država članica podnese revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan.

Članak 18.

Preporuka Vijeća ako država članica ne postupi prema preporuci

Vijeće na preporuku Komisije dotičnoj državi članici preporučuje da tehnički smjer kretanja koji je predložila Komisija bude kretanje neto rashoda države članice ako:

(a) dotična država članica ne dostavi revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan u roku od mjesec dana od preporuke Vijeća;

(b) Vijeće smatra da revidirani nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan nije u skladu sa zahtjevima iz članka 15. stavka 2. i stavka 3. točke (a);

(c) država članica ne dostavi novi nacionalni srednjoročni fiskalno-strukturni plan na kraju razdoblja obuhvaćenog prethodnim nacionalnim srednjoročnim fiskalno-strukturnim planom.

Članak 19.

Propust države članice da na zadovoljavajući način ispuni svoje obveze na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe

Ako je državi članici odobreno produljenje razdoblja prilagodbe, ali ona u zadovoljavajućoj mjeri ne ispuni svoje reformske i ulagačke obveze na kojima se temelji produljenje iz članka 13. stavka 1.,

Vijeće na preporuku Komisije može preporučiti revidirano kretanje neto rashoda s kraćim razdobljem prilagodbe.

POGLAVLJE V.

PROVEDBA NACIONALNIH SREDNJOROČNIH FISKALNO-STRUKTURNIH PLANOVA

Članak 20.

Izvješće o napretku

1. Svaka država članica najkasnije do 15. travnja svake godine Komisiji podnosi godišnje izvješće o napretku provedbe svojeg nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana.

2. Godišnje izvješće o napretku iz stavka 1. sadržava prije svega informacije o napretku u provedbi kretanja neto rashoda, provedbi općih reformskih i ulagačkih obveza u kontekstu europskog semestra te, prema potrebi, u provedbi reformskih i ulagačkih obveza na kojima se temelji produljenje razdoblja prilagodbe.

3. Godišnje izvješće o napretku iz stavka 1. sadržava i informacije utvrđene u Prilogu III.

4. Sve države članice objavljuju svoje godišnje izvješće o napretku.

Članak 21.

Praćenje koje provodi Komisija

Komisija prati provedbu nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana, a posebno kretanje neto rashoda.

Komisija uspostavlja kontrolni račun koji funkcionira u skladu s odredbama Priloga IV. i prati kumulativna pozitivna i negativna odstupanja stvarnih neto rashoda u odnosu na kretanje neto rashoda.

Članak 22.

Uloga neovisnih fiskalnih institucija

Svaka neovisna nacionalna fiskalna institucija iz članka 8. Direktive Vijeća [...][32] [o nacionalnim proračunskim okvirima] dostavlja procjenu usklađenosti podataka o realizaciji proračuna navedenih u izvješću o napretku iz članka 20. s kretanjem neto rashoda. Svaka neovisna nacionalna fiskalna institucija prema potrebi analizira i čimbenike na kojima se temelji odstupanje od kretanja neto rashoda.

Članak 23.

Upozorenje Komisije i preporuka Vijeća za mjere politike

---

[32] Direktiva Vijeća [...] od [...] [o izmjeni Direktive Vijeća 2011/85/EU o zahtjevima za proračunske okvire država članica] (SL …., …, str.….).

1. U slučaju značajnog rizika odstupanja od kretanja neto rashoda ili rizika da državni deficit premaši referentnu vrijednost od 3 % BDP-a, Komisija može dotičnoj državi članici uputiti upozorenje u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a.

2. Vijeće na temelju preporuke Komisije u roku od mjesec dana od Komisijina upozorenja iz stavka 1. donosi preporuku dotičnoj državi članici o potrebnim mjerama politike, u skladu s člankom 121. stavkom 4. UFEU-a.

Članak 24.

Ozbiljan gospodarski pad u europodručju ili Uniji u cjelini

Vijeće na preporuku Komisije može donijeti preporuku kojom se državama članicama dopušta odstupanje od kretanja neto rashoda u slučaju ozbiljnog gospodarskog pada u europodručju ili Uniji u cjelini, pod uvjetom da se time ne ugrozi fiskalna održivost u srednjoročnom razdoblju. Vijeće određuje rokove za takvo odstupanje.

Sve dok u europodručju ili Uniji u cjelini traje ozbiljan gospodarski pad, Komisija prati održivost duga i osigurava koordinaciju politika te dosljednu kombinaciju politika kojom se uzimaju u obzir okolnosti u europodručju i Uniji.

Vijeće na preporuku Komisije može produljiti razdoblje tijekom kojeg države članice mogu odstupiti od kretanja neto rashoda, pod uvjetom da u europodručju ili Uniji u cjelini i dalje traje ozbiljan gospodarski pad. Produljenje se može odobriti više puta. Međutim, svako produljenje može biti najviše za godinu dana.

Članak 25.

Iznimne okolnosti izvan kontrole države članice koje znatno utječu na njezine javne financije

Vijeće na preporuku Komisije može donijeti preporuku kojom se državi članici dopušta odstupanje od neto kretanja rashoda ako iznimne okolnosti izvan kontrole te države članice znatno utječu na njezine javne financije, pod uvjetom da se time ne ugrozi fiskalna održivost u srednjoročnom razdoblju. Vijeće određuje rokove za takvo odstupanje.

Vijeće na preporuku Komisije može produljiti razdoblje tijekom kojeg ta država članica može odstupati od kretanja neto rashoda, pod uvjetom da iznimne okolnosti i dalje postoje. Produljenje se može odobriti više puta. Međutim, svako produljenje može biti najviše za godinu dana.

POGLAVLJE VI.

GOSPODARSKI DIJALOG

Članak 26.

Dijalog u okviru europskog semestra

Europski parlament propisno sudjeluje u europskom semestru radi povećanja transparentnosti, proaktivnosti i zajedničke odgovornosti za donesene odluke, posebno putem gospodarskog dijaloga. U okviru europskog semestra traži se, prema potrebi, mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora, Odbora za ekonomsku politiku, Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu sigurnost. Relevantni dionici, posebno socijalni partneri, prema potrebi sudjeluju u okviru europskog semestra u dijalogu o glavnim pitanjima politika u skladu s odredbama UFEU-a, te nacionalnim pravnim i političkim aranžmanima.

Kako bi se poboljšao dijalog između institucija Unije, posebno Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, te kako bi se osigurala transparentnost i odgovornost, Europski parlament može pozvati predsjednika Vijeća, Komisije i, prema potrebi, predsjednika Europskog vijeća ili predsjednika Euroskupine da se pojave pred njim radi rasprave o političkim smjernicama koje je Komisija uputila državama članicama, zaključcima Europskog vijeća i rezultatima multilateralnog nadzora provedenog na temelju ove Uredbe.

Predsjednik Vijeća i Komisija u skladu s člankom 121. UFEU-a i prema potrebi predsjednik Euroskupine godišnje izvješćuju Europski parlament i Europsko vijeće o rezultatima multilateralnog nadzora.

Članak 27.

Pravilo poštovanja ili obrazloženja

Od Vijeća se u pravilu očekuje da slijedi preporuke i prijedloge Komisije ili javno obrazloži svoje stajalište.

Članak 28.

Dijalog s državom članicom

Ako Vijeće u skladu s člankom 23. stavkom 2. uputi preporuku državi članici zbog znatnog rizika od odstupanja od kretanja neto rashoda, Europski parlament toj državi članici može ponuditi mogućnost sudjelovanja u razmjeni mišljenja.

Članak 29.

Redovito obavješćivanje Europskog parlamenta

1. Vijeće i Komisija redovito obavješćuju Europski parlament o primjeni ove Uredbe.
2. Vijeće i Komisija u svoje izvješće Europskom parlamentu uključuju rezultate multilateralnog nadzora provedenog u skladu s ovom Uredbom.

POGLAVLJE VII.

INTERAKCIJA S UREDBOM (EU) br. 1176/2011

Članak 30.

Interakcija s postupkom u slučaju makroekonomskih neravnoteža

1. Ako država članica ne ispuni reformske i ulagačke obveze iz svojeg nacionalnog srednjoročnog fiskalno-strukturnog plana radi provedbe preporuka koje su joj upućene i koje su relevantne za postupak u slučaju makroekonomskih neravnoteža uveden Uredbom (EU) br. 1176/2011 te ako Komisija smatra da u toj državi članici postoje prekomjerne neravnoteže u skladu s člankom 7. stavkom 1. te uredbe, primjenjuje se postupak iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011.

2. U tom slučaju država članica za koju je u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 pokrenut postupak u slučaju prekomjernih neravnoteža podnosi revidirani plan u skladu s člankom 14. ove Uredbe. Revidirani plan slijedi preporuku Vijeća donesenu u skladu s člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011. Podnošenje revidiranog plana podliježe potvrdi Vijeća u skladu s člancima od 16. do 19. ove Uredbe. Revidirani plan ocjenjuje se u skladu s člankom 15. ove Uredbe.

3. Ako država članica podnese revidirani srednjoročni fiskalno-strukturni plan u skladu sa stavkom 2., taj revidirani plan služi kao plan korektivnih mjera propisan člankom 8. stavkom 1. Uredbe (EU)

br. 1176/2011 i u njemu se navode konkretne mjere politike koje je dotična država članica provela ili namjerava provesti te rokovi za te mjere.

U tom slučaju, Vijeće u skladu s člankom 8. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 1176/2011 na temelju Komisijine ocjene ocjenjuje revidirani plan u roku od dva mjeseca od njegova podnošenja. Praćenje i ocjenjivanje provedbe revidiranog plana provode se u skladu s člankom 21. ove Uredbe i člancima 9. i 10. Uredbe (EU) br. 1176/2011.

POGLAVLJE VIII.

INTERAKCIJA S UREDBOM (EU) br. 472/2013

Članak 31.

Interakcija s postupkom pojačanog nadzora

Država članica nad kojom se provodi pojačani nadzor u skladu s člankom 2. Uredbe (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[33] pri donošenju mjera za uklanjanje izvora ili potencijalnih izvora poteškoća u skladu s člankom 3. stavkom 1. te uredbe uzima u obzir sve preporuke koje su joj upućene na temelju članka 23. ove Uredbe.

Ako država članica provodi program makroekonomske prilagodbe i njegove izmjene u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) br. 472/2013, ona nije obvezna podnijeti srednjoročni fiskalno-strukturni plan u skladu s člankom 9. ove Uredbe i godišnje izvješće o napretku u skladu s člankom 20. ove Uredbe.

POGLAVLJE IX.

DELEGIRANE OVLASTI

Članak 32.

Izmjene prilogâ

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 33. o izmjeni priloga od II. do VII. radi njihove prilagodbe zbog razvoja događaja ili u pogledu potrebnih informacija u nacionalnom srednjoročnom fiskalno-strukturnom planu (Prilog II.) odnosno u godišnjim izvješćima o napretku (Prilog III.), funkcioniranja kontrolnog računa (Prilog IV.), metodologije za procjenu uvjerljivosti (Prilog V.), zajedničkih prioriteta Unije (Prilog VI.) ili okvira za procjenu (Prilog VII.).

Članak 33.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

---

[33] Uredba (EU) br. 472/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o jačanju gospodarskog i proračunskog nadzora država članica europodručja koje su u poteškoćama ili kojima prijete ozbiljne poteškoće u odnosu na njihovu financijsku stabilnost (SL L 140, 27.5.2013., str. 1.).

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji pod uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 32. dodjeljuje se na neodređeno vrijeme od XXX.
3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 32. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave te odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u toj odluci. To ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 32. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od mjesec dana od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za mjesec dana na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

POGLAVLJE X.

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 34.

Dijalog s državama članicama

Komisija osigurava trajan dijalog s državama članicama u skladu s ciljevima ove Uredbe. U tu svrhu, Komisija posebno provodi misije radi ocjene socioekonomskog stanja u državi članici i utvrđivanja svih rizika ili poteškoća pri usklađivanju s ciljevima ove Uredbe.

Članak 35.

Misije dubinskog nadzora

1. Komisija može provoditi misije dubinskog nadzora u državama članicama kojima su upućene preporuke u skladu s člankom 23. u svrhu izravnog praćenja.
2. Ako je riječ o državi članici čija je valuta euro ili državi članici koja sudjeluje u ERM2, Komisija može prema potrebi pozvati predstavnike Europske središnje banke na sudjelovanje u nadzornim misijama.

Članak 36.

Izvješće

1. Komisija do [31. prosinca 2030.], a nakon toga svakih pet godina, dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o primjeni ove Uredbe, prema potrebi zajedno s prijedlogom za njezinu izmjenu. Komisija objavljuje to izvješće.
2. U izvješću iz stavka 1. preispituje se:
   (a) djelotvornost ove Uredbe, a posebno jesu li se odredbe o donošenju odluka pokazale dovoljno učinkovitima za smanjenje udjela javnog duga ili njegovo

zadržavanje na razboritim razinama u skladu s relevantnim preporukama Vijeća;

(b) napredak u postizanju tješnje koordinacije ekonomskih politika i održive konvergencije gospodarskih rezultata država članica.

3. Izvješće se prosljeđuje Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 37.

Stavljanje izvan snage Uredbe (EZ) br. 1466/97

Uredba (EZ) br. 1466/97 stavlja se izvan snage.

Članak 38.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu [dvadesetog] dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*